

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Koupě silničního vozidla od neoprávněného a generální inhibitorium: aplikační praxe okresních a krajských soudů

Praxe se opakovaně setkává s případy, kdy nabyvatel zakoupí silniční vozidlo od osoby, která nesmí se svým majetkem nakládat z důvodu generálního inhibitoria podle § 44a odst. 1 exekučního řádu. Vystává otázka, zda se může nabyvatel stát vlastníkem takové věci podle § 1111 občanského zákoníku, přestože převodce jednal v rozporu se zákonným zákazem. Cílem článku je seznámit čtenáře s relevantní aplikační praxí okresních a krajských soudů, analyzovat ji a zhodnotit pro potřeby stávajících či potenciálních kupujících.

Nabytí od neoprávněného a generální inhibitorium

Ustanovení § 1111 občanského zákoníku normuje **obecnou skutkovou podstatu nabytí nezapsané movité věci od neoprávněného**.^[1] O obecnou skutkovou podstatu se jedná proto, že se použije jen tehdy, nemůže-li se přednostně použít některá ze speciálních (privilegovaných) skutkových podstat dle § 1109 občanského zákoníku.^[2]

Jedním z aplikačních předpokladů normy dle § 1111 občanského zákoníku je **existence dobré víry** nabyvatele v oprávnění převodce převést vlastnické právo k věci. Existenci dobré víry musí nabyvatel prokázat, neboť použití § 7 občanského zákoníku je úpravou obecné skutkové podstaty vyloučeno.^[3]

S ohledem na přednost speciálních skutkových podstat lze použití obecné skutkové podstaty zvažovat zvláště tehdy, zakoupí-li nabyvatel movitou, ve veřejném seznamu neevidovanou věc od vlastníka, který ji prodává mimo svou podnikatelskou činnost.^[4] Mezi takovéto transakce může patřit např. **koupě silničního vozidla „od známého“ nebo přes tzv. „soukromý inzerát“**, třebaže je takové vozidlo evidováno v registru silničních vozidel.^[5]

V nedávné době média informovala o narůstajícím počtu případů, kdy nabyvatel zakoupil silniční vozidlo od vlastníka, který nesměl nakládat se svým majetkem kvůli zahájené exekuci.^[6] Takový zákaz nakládání s majetkem se odborně nazývá **generálním inhibitoriem**, jehož zákonnou definici obsahuje § 44a odst. 1 exekučního řádu.^[7] Porušení generálního inhibitoria má pro nabyvatele nežádoucí důsledek v podobě **relativní neplatnosti** právního jednání^[8] (tj. např. kupní smlouvy).

S problematikou koupě zakázané generálním inhibitoriem se v posledních letech opakovaně setkává aplikační praxe. Okresní a krajské soudy jsou v této souvislosti stavěny před řešením zajímavé prejudiciální otázky, zda se nabyvatel může stát vlastníkem movité věci neevidované ve veřejném seznamu (zejména silničního vozidla) podle § 1111 občanského zákoníku, přestože byl převodce v době převodu omezen při nakládání s majetkem podle § 44a odst. 1 exekučního řádu.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 1. 2024, č. j. 18 Co 268/2023-87

Vylučovací žalobou podle § 267 občanského soudního řádu se nabyvatel domáhal, aby byl z exekuce vyloučen motocykl, který nabyvatel zakoupil za **23.000 Kč** od převodce. V kupní smlouvě převodce ujistil nabyvatele, že mu nejsou známy okolnosti, které by prodeji motocyklu bránily.

Již před zakoupením motocyklu byl majetek převodce zatížen generálním inhibitoriem; převodce tedy nesměl nakládat se svým majetkem. Poté, co se exekutor dozvěděl o prodeji motocyklu, vydal exekuční příkaz, vznesl **námítku neplatnosti** kupní smlouvy a motocykl pojal do soupisu. Následně vznesla námítku neplatnosti též žalovaná (oprávněná).

Krajský soud v Plzni uvedl, že nabyvatel byl v dobré víře v oprávnění převodce motocykl prodat. V řízení totiž nebyla zjištěna existence okolností, které mohly v nabyvateli vyvolat pochybnost o správnosti údajů v technickém průkazu motocyklu, v kupní smlouvě i v registru silničních vozidel. Protože nabyvatel koupil motocykl jako **movitou věc nikoli významné hodnoty**, nebylo možné po něm spravedlivě požadovat, aby zjišťoval, zda je na majetek převodce vedena exekuce. Takovou skutečnost nebyl nabyvatel povinen zjišťovat ani z databáze exekucí, neboť přístup do této databáze není volný, ale zpoplatněný.[\[9\]](#)

Tyto úvahy vedly Krajský soud v Plzni k závěru, že **kupní smlouva je platná** a že nabyvatel na základě ní nabyl vlastnické právo k motocyklu dle § 1111 občanského zákoníku. Krajský soud v Plzni tak potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým byl motocykl vyloučen z exekuce.

Rozsudek Okresního soudu v Sokolově ze dne 21. 6. 2024, č. j. 20 C 52/2024-67

Nabyvatel se domáhal toho, aby byl z exekuce vyloučen osobní automobil, který v roce 2023 koupil od převodce za cenu **65.000 Kč**. V kupní smlouvě převodce **prohlásil**, že mu nejsou známy žádné okolnosti, které by bránily prodeji osobního automobilu.

Ve skutečnosti byl převodce generálním inhibitoriem omezen v nakládání se svým majetkem již od roku 2018. Exekučním příkazem proto exekutor **namítl neplatnost** kupní smlouvy a osobní automobil sepsal. Neplatnost kupní smlouvy následně namítla i žalovaná (oprávněná).

Soud se ztotožnil s námitkou žalované (oprávněné), že převodce prodal osobní automobil v rozporu s generálním inhibitoriem, a že exekutor v souladu s § 44a odst. 1 uplatnil námítku neplatnosti kupní smlouvy. Současně však soud aplikoval § 1111 občanského zákoníku. Dospěl k závěru, že nabyvatel zakoupil osobní automobil v dobré víře; učinil tak totiž na základě **řádného titulu** (písemné kupní smlouvy), za **cenu obvyklou** a společně s **prohlášením převodce**, že prodeji osobního automobilu nic nebrání. Dobrou víru nabyvatele podle názoru soudu potvrdil postup příslušného úřadu, který provedl zápis změny vlastníka v registru vozidel (přepisování osobního automobilu nebránila žádná poznámka v registru). S ohledem na popsané okolnosti nebyl nabyvatel ani povinen nahlédnout do centrální evidence exekucí, neboť přístup do této databáze je zpoplatněn.

Aplikační předpoklady § 1111 občanského zákoníku tedy byly naplněny a nabyvatel nabyl k osobnímu automobilu vlastnické právo. Tyto úvahy vedly soud k **vyloučení osobního automobilu z exekuce**.

Rozsudek Krajského soudu v Brně - pobočka Jihlava ze dne 1. 10. 2024, č. j. 54 Co 145/2024-157

Převodce prodal nabyvateli osobní automobil, avšak v rozporu s generálním inhibitoriem. Exekutor následně vznesl **námítku neplatnosti** kupní smlouvy. Nabyvatel se domáhal vyloučení osobního automobilu z exekuce, čemuž soud prvního stupně vyhověl s odkazem na § 1111 občanského zákoníku.

Proti rozsudku soudu prvního stupně se odvolala žalovaná (oprávněná) a žádala jeho změnu. Jejím návrhu krajský soud vyhověl, neboť dle jeho názoru soud prvního stupně aplikoval § 1111 občanského zákoníku nesprávně. Mezi obecné předpoklady nabytí od neoprávněného totiž patří **existence řádného (platného) nabývacího titulu**. Jestliže exekutor **namítl neplatnost** nabývacího titulu (tj. kupní smlouvy), není tento předpoklad splněn. Z tohoto důvodu se § 1111 občanského zákoníku nemohl uplatnit, protože nabyvatel nemohl nabýt vlastnické právo k osobnímu automobilu.

Rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 19. 2. 2025, č. j. 17 C 195/2024-36

Nabyvatelka uzavřela kupní smlouvu, na jejímž základě nabyla vlastnické právo k vozidlu za 44.000 Kč. Vozidlo nabyvatelka zakoupila od společnosti, které jej předtím prodal povinný. Majetek povinného byl ovšem od roku 2013 postižen generálním inhibitoriem. Po koupi vozidla nabyvatelkou vydal exekutor exekuční příkaz, vozidlo pojal do soupisu a **dovola se neplatnosti** kupní smlouvy.

Okresní soud ve Svitavách uvedl, že nabyvatelka nabyla vlastnické právo k vozidlu podle § 1111 občanského zákoníku, neboť byla v **dobré víře**, že nabývá vlastnické právo od společnosti. K tíži nabyvatelky přitom nekladl, že neprovedla lustraci v centrální evidenci exekucí, jelikož se jedná o placenou službu. Soud vozidlo z exekuce vyloučil.

Zhodnocení aplikační praxe okresních a krajských soudů

Ze tří předložených rozhodnutí okresních a krajských soudů lze dovodit, že se nabyvatel **může** stát vlastníkem silničního vozidla podle § 1111 občanského zákoníku, přestože byl převodce v době převodu omezen generálním inhibitoriem a exekutor namítl neplatnost kupní smlouvy.

Pro uplatnění § 1111 občanského zákoníku je podle soudů klíčové, zda byl nabyvatel v **dobré víře** v oprávnění převodce silniční vozidlo prodat. Naplnění požadavku dobré víry ovlivňují okolnosti konkrétního případu, jimiž jsou např. hodnota vozidla nepřesahující řádově **desítky tisíc Kč**, **obvyklá kupní cena** nebo **ujištění převodce**, že prodeji vozidla nebrání právní vada. Soudy naopak k prokázání dobré víry nevyžadovaly, aby nabyvatel prověřil placenou **centrální evidenci exekucí** (mj. právě s ohledem na nikoli významnou hodnotu silničního vozidla). Obdobné závěry je možné pozorovat i v další rozhodovací činnosti nižších soudů.[\[10\]](#)

Tyto závěry ovšem narušuje jedno z výše rozebraných rozhodnutí, a sice rozsudek Krajského soudu v Brně - pobočka Jihlava. Podle něj se uplatněním námítky neplatnosti dle § 44a odst. 1 exekučního řádu stává kupní smlouva **neplatnou**. Neplatnost kupní smlouvy znamená, že **chybí řádný nabývací titul**, a že proto ani **není naplněn jeden z aplikačních předpokladů § 1111 občanského zákoníku**.

Jakkoli se argumentace Krajského soudu v Brně - pobočka Jihlava vymyká z názorového proudu

ostatních analyzovaných rozhodnutí, má relevantní oporu v **komentářové literatuře**. Z ní totiž vyplývá, že aplikaci § 1111 občanského zákoníku **brání** námitka neplatnosti převodní smlouvy.[\[11\]](#) Také **judikatura Nejvyššího soudu** dovozuje, že předpokladem nabytí vlastnického práva od neoprávněného je mj. **existence platného právního titulu**.[\[12\]](#)

Pro stávající či potenciální nabyvatele, kteří zakoupili nebo chtějí silniční vozidlo zakoupit „od známého“ či prostřednictvím „soukromého inzerátu“, jsou protichůdné závěry okresních a krajských soudů velmi nežádoucí. Tito nabyvatelé se totiž ocitají v **právní nejistotě** ohledně toho, jak bude rozhodnut případný spor o vyloučení silničního vozidla z exekuce. Panující právní nejistotu může vlastní judikaturou plnohodnotně **odstranit** Nejvyšší soud, bude-li jím přímo tato problematika řešena.

Za současného stavu soudní praxe lze doporučit, aby se zájemci o koupi silničního vozidla **vyhýbali** koupi vozidla od převodce, který vozidlo prodává mimo svou podnikatelskou činnost. Pokud se přeci jen pro takovou koupi rozhodnou (zvláště jde-li o nějak zvlášť hodnotné vozidlo), měli by si **prokazatelně a důkladně ověřit**, že převodce není v prodeji vozidla omezen. Kupující by měl např. zhodnotit, zdali silniční vozidlo není prodáváno pod cenou a vyžádat si od převodce výslovné a písemné ujištění, že prodeji vozidla nebrání exekuce nebo cokoli jiného.

Z hlediska své dobré víry může budoucí nabyvatel provést bezplatnou lustraci převodce v **insolvenčním rejstříku**[\[13\]](#) a výstup této lustrace zaznamenat pro další potřebu. Jakkoli to ve světle shora analyzované judikatury není nezbytné, před koupí silničního vozidla by měl nabyvatel přece jen zaplatit 60 Kč[\[14\]](#) a v **centrální evidenci exekucí** prověřit, zdali převodce není v exekuci. Využít by také mohl některou z placených služeb pro ověřování historie a původu silničních vozidel.[\[15\]](#)

V případě, že nabyvatel silniční vozidlo zakoupil a exekutor se na něj následně obrátil, může se nabyvatel žalobou domáhat vyloučení vozidla z exekuce. Svou argumentaci přitom může opřít o výše analyzovaná rozhodnutí, v nichž okresní a krajské soudy aplikovaly § 1111 občanského zákoníku a posuzovaly dobrou víru nabyvatele. Jak ovšem bylo zmíněno výše, tato judikatura má svou relevantní názorovou oponenturu.

Závěr

Rozhodovací praxe okresních a krajských soudů není jednotná. Některé soudy připouští nabytí vlastnického práva podle § 1111 občanského zákoníku i v případě, že převodce porušil generální inhibitorium, pokud nabyvatel jednal v dobré víře. Naopak Krajský soud v Brně – pobočka Jihlava dovodil, že v důsledku uplatnění námitky neplatnosti podle § 44a odst. 1 exekučního řádu chybí platný nabývací titul, a proto nelze § 1111 použít.

Rozpor v závěrech nižších soudů vytváří právní nejistotu, kterou může odstranit až judikatura Nejvyššího soudu. Rozhodne-li se přesto nabyvatel pro koupi „od známého“ nebo „na inzerát“, měl by důsledně prověřit potenciálního prodávajícího. Konkrétní případy doporučujeme řešit se svým advokátem.

Mgr. Václav Burger,

advokátní koncipient

[OYERS advokátní kancelář, v.o.s.](#)

Okružní 433/1
638 00 Brno

Tel.: +420 549 213 630
e-mail: info@oyers.law

[1] Např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2019, sp. zn. 22 Cdo 240/2019.

[2] Srov. PETROV, Jan. § 1109 [Privilegované skutkové podstaty]. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 2.

[3] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2019, sp. zn. 22 Cdo 240/2019.

[4] Srov. § 1109 písm. b) občanského zákoníku.

[5] Registr silničních vozidel není veřejným seznamem, který by vylučoval aplikaci obecné skutkové podstaty. Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2017, sp. zn. 22 Cdo 5330/2015.

[6] Srov. např. JAROMĚŘSKÁ, Petra. Výhodná koupě auta se může změnit v horor. Češi vymysleli trik, jak o vůz nepřijít [online]. Aktuálně.cz, 25. 6. 2025 [cit. 8. 7. 2025]. Dostupné >>> [zde](#); ČAPKOVÁ, Tereza. Pozor na exekuce! Kupující ojetin mohou skončit bez auta i peněz [online]. Ekonomický deník, 7. 7. 2025 [cit. 8. 7. 2025]. Dostupné >>> [zde](#).

[7] TRNĚNÁ, Klára. § 44a [Omezení povinného]. In: SVOBODA, Karel, JÍCHA, Lukáš, KREJSTA, Jan, HOZMAN, David, ÚŠELOVÁ, Veronika, KOCINEC, Jaroslav a kol. Exekuční řád. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 294, marg. č. 1.

[8] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 11. 2017, sp. zn. 20 Cdo 4016/2017.

[9] K otázce přístupu do evidence exekucí odkázal Krajský soud v Plzni na usnesení Nejvyššího soudu

ze dne 29. 10. 2019, sp. zn. 22 Cdo 240/2019.

[10] Srov. rozsudek Okresního soudu v České Lípě ze dne 18. 9. 2023, č. j. 35 C 107/2023-34 či rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 21. 2. 2024, sp. zn. 28 C 229/2023.

[11] PETROV, Jan. § 1109 [Privilegované skutkové podstaty]. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 14. Dostupné na beck-online.cz.

[12] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. 29 ICdo 144/2018.

[13] Dostupný >>> [zde](#).

[14] Srov. § 5 vyhlášky č. [329/2008](#) Sb., o centrální evidenci exekucí.

[15] Mezi největší z těchto služeb patří např. >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)